

Šteja vsak letnik
in velja s poštino
in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za šest let „ 1.—

Narodna se pošilja
oprevalstva v tiskarni
sz. Cirila, korodke
ulice hitr. k. List se
pošilja do odpovedi.

Polletni katol. tis-
kovnega društva do-
ljuje list brez po-
sodne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Poznamo tisti dobri
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rekopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 34.

V Mariboru, dne 20. avgusta 1903.

Tečaj XXXVII.

Tretji mladeniški shod.

Predvečer.

Petrovče so se praznično oblekle. Raz hiše so visele narodne in cesarske zastave. Na sredi vasi je bil postavljen slavolok, okrašen z zelenjem, na katerem se je čital napis: Srčno pozdravljeni, mladeniči slovenski! Ko pa je mrak legel na zemljo, zažareli so v oknih mnogobrojne lučice, Petrovčani so namreč napravili razsvetljava na čast slovenskim mladeničem.

Prihod mladeničev.

Že na predvečer so prihajali mladeniči; največ je bilo Frankolčanov, kateri so bili okrašeni z narodnimi znaki. Prišli so v lepem sprevedu in peli lavretanske litanije. Drugo jutro so prihajali mladeniči od vseh strani; nekateri so prišli peš, drugi so se pripeljali z železnico ali na z zelenjem in narodnimi trobojnici okrašenih vozovih; tretji so prikorakali v sprevedih. Št. Jurčani ob Taboru so prišli z zastavo, št. Jurčani ob južni železnici so prišli v spremstvu vrlih ondotnih tamburašev. Bili so navzoči mladeniči iz cele Savinjske doline in celjske okolice, iz Konjic itd. Vseh skupaj je bilo gotovo precej nad tisoč, prisotnih je bilo pa tudi veliko očetov, kar je veselo znamenje, da se zanimajo za mladeniško gibanje.

V cerkvi.

Kmalu po deveti uri je bilo skupno sv. obhajilo, katerega se je udeležilo veliko šte-tilo mladeničev. Slavnostni govor je imel preč. g. dr. Ant. Medved iz Maribora. Go-

voril je prepričevalno le z njemu lastno navdušenostjo. Pohvalil je mladeniče, da javno kažejo svoje krščansko prepričanje ter jim je priporočil pet čednostij: pobožnost, čistost, modrost, zmernost in stanovitnost. Za vsako teh čednostij jim je navajal kot vzgled sledeče svetnike: sv. Janeza Berhmans, sv. Alojzija Goncaga, sv. Stanislava Kostka, sv. Antona puščavnika in sv. Sebastijana. Slovesno sv. mašo je imel gosp. Al. Kokelj; Petrovški cerkveni zbor je prav lepo pel, za kar mu bodi tu izrečena prisrčna zahvala!

Slavnostno zborovanje.

Slavnostno zborovanje se je vršilo na vrtu g. Kavčiča. Vili petrovški tamburaši so nam najprej zaigrali »Ljubezen vatrogasca« in »Lepa naša domovina«, št. Jurški ob južni železnici pa koračnico »Slava Sloven-tem«. Na to je narodni župan petrovški, g. Koren, kot predsednik ondotnega bralnega društva »Gospodar«, otvoril zborovanje. Pozdravil je prav prisrčno navzoče mladeniče v imenu društva »Gospodar« in v imenu petrovških občanov ter je izrazil veliko veselje, da se je ravno v Petrovčah priredilo tako zborovanje. Rekel je, da naj bo mladina le vedno navdušena za našo sv. vero in za ljubo slovensko domovino.

Al. Kokelj je kot sklicatelj shoda prav prisrčno pozdravil mladeniče ter se jim je zahvalil, da so se shoda vdeležili v tolikem številu. Zahvalil se je tudi vsem drugim, ki so kaj pripomogli k temu, da se je shod tako veličastno obnesel. V nadaljnjem govoru je rekel: Mladenič slovenski, bodi zvest svoji

veri! Da smo Slovenci sploh ohranili svojo narodnost, k temu je največ pripomogla vera, katero so naši očetje vsekdar in povsod branili. Dober kristjan je navadno tudi dober narodnjak. To vidimo tudi dandanes, da se le tisti Slovenci vežejo z nasprotniki, katerim ni dosti za vero. Sledimo vzgledom svojih očetov! Ni se nam treba vere sramovati. Kdo je avstrijske armade vodil k slavnim zmagam? Imenitni vojskovodje Tilly, princ Eugen, Radecki, nadvojvoda Karol in Albreht. In ti se nikdar niso sramovali svoje vere. Zakaj bi se je sramovali vi, slovenski mladeniči?

Mladenič, bodi zvest svojemu cesarju! Slovenski očetje so že na mnogih bojiščih prelivali kri za svojega cesarja, zadnjikrat v Bosni in Hercegovini l. 1878. Tako storite tudi vi, če vas cesar pokličejo. A ostanite tudi pri vojaki zvesti veri in slovenskemu imenu! Mladenič, bodi zvest domovini! Kristus, sv. Pavel nam dajeta lep izgled domovinske ljubezni. Slavni možje kot sv. Ambrož, Leon XIII. itd. nas spodbujajo k ljubezni do domovine. Narodi, ki so najbolj verni, so najbolj pogumno branili domovino pred sovražniki kot naši Tirolici v Napoleonovih vojskah. Buri so vselej molili pred bojem, pobožni Črnogorci so se junaško borili z Turki. Mladeniči, ljubite i vi prisrčno svojo domovino! Podpirajte najprej domačine-trgovce in obrtnike; zahtevajte povsod pravico za svoj jezik, podpirajte le tiste časopise, ki ne blatijo naših narodnih svetinj, sv. vere in slovenske narodnosti! Izobrazujte se, stojte vsekdar in povsod trdno za naše narodne

Listek.

Pot do sreče.

Prevel F. L.

(Dalje.)

»Tega ne smem izdati«, odgovori zdravnik, ki se je med tem vsedel na stol, katerega mu je prinesla Jelica.

»Jelica, gotovo nama je zdravnik poslala Mati božja! Ona nama hoče pomagati, drugače ne more biti. Ako je tako, gospod doktor, potem vas nočem izpraševati dalje. Povejte tedaj neznanemu dobrotniku, da mu naj tisočero Bog povrne, kar stori meni...«

»Že dobro, že dobro«, prekine ji zdravnik besedo, »zdaj položite nogo na stol, da jo preiščem.« Odveže ji cunje, s katerimi je imela obvezano nogo.

»Za božjo voljo, mati!« vsklikne nakrat zdravnik, »s čim pa ste mazali vašo nogo? To so vendar sama smrdljiva in škodljiva mazila! Hočete, da vam noga segnije!«

»Jojmine, gospod doktor«, se opravičuje starka z jokajočim glasom, »ali je res tako nevarno? Saj sem mazala samo s celečimi mazili! Najprej z lisičjo, potem z zajčjo, nazadnje s kačjo in...«

»In s hudičevo mažo«, ji prekine zdrav-

nik jezno besedo. »Človek bi kar iz kože kože skočil! Najprej se lečite z vsemi mogočimi in nemogočimi žabami in mazili, iščete nasvetov pri različnih konjedereh, poslušate vsako staro babo in nazadnje, če vse nič ne pomaga in je rana vedno hujša, potem seveda pokličete zdravnika, — zdaj naj on pomaga, ko je že skoro prepozno. Takoj mi vrzite vašo mazilo skozi okno! — Najprej vam bom rano dobro izpral in osnažil ter na novo ovil. Če ubogate moje nasvete, vas zagotovim, da se bo rana kmalu zacelila.«

Četrte ure pozneje se je odpeljal zdravnik. »Tako lahko mi je pri srcu«, vzdihne starka, »kakor da se mi je odvalil težek kamen. Rana me nič več ne skeli in če stopim na nogo, ne čutim skoro nobene bolečine. Vidiš, Jelica, to je naredila tvoja molitev; gotovo te ima Marija zelo rada. Vresničile so se besede našega gospoda župnika, ki je večkrat rekel: Če nas Bog tudi takoj ne usliši, zaradi tega ne smemo ožupati. Zdaj pa idi v vas h trgovcu ter nama nakupi nekaj živeža. Saj veš, kje je shranjen denar.«

Deklica se odpravi hitro na pot. Tako veselo ji je bilo pri srcu, da bi bila najrajši skakala ter glasno pela. »O ti dobrotljiva in ljubezniva mati Marija«, šepetala je, ko je lahkono hitela čez travnik, »iz celega srca se ti zahvaljujem za tvojo milost. Ti si nama

pomagala. Gotovo boš uslišala tudi mojo drugo prošnjo, da bo postal Dragomir priden.«

Prestrašena prekine svoje napolglasne misli, ker ta trenutek stopi iz bližnjega grma pred njo mlad, krepak fant. Smehlja je stal pred njo tisti, na katerega je ravnokar mislila, ter jo gledal kako si je opomogla od svojega strahu.

»Dober dan, Jelica!« jo pozdravi ter ji poda roko. »Dolgo se že nisva videla! Kako ti še kaj gre? Kam pa greš?«

»H trgovcu«, mu odgovori ter zarudi, ker ji je tako krepko stisnil roko, katero je še vedno držal v svoji. »Moram nekaj nakupiti za dom. Pa kaj je s tabo, Dragomir, kam pa greš s sekiro in v tej obleki?«

»Ni res, se čudiš, ker nisem dozdej nič delal ter hodil v petek in svetek v nedeljski obleki«, se nasmehne fant, »je-li, to se ti čudno zdi. Da, vidiš, Jelica, hočem se od zdaj naprej poboljšati ter se vrniti na pravo pot, kakor izgubljen sin v svetem pismu. Zato sem danes oblekel delavsko obleko ter grem gledat, kaj delajo hlapi, ki sekajo zgoraj v gozdu smreke. Oče so vedno nekoliko bolelni in se ne morejo toliko brigati za posle. Če jim pa nihče na prste ne gleda, delajo kar hočejo. Dozdej sem jim seveda delal slab vzgled, toda zanaprej postane drugače.

svetinje kot trdno stojé že tisočletja naše Savinjske goré.

Drugi govorniki.

Mladenič Franc Žličar iz Št. Jurija ob južni železnici je prinesel pozdrave ondotnega kat. izobraževalnega društva, pozdrave tamburašev in vseh narodnih mladeničev. V govoru je razvijal prav lepe misli: Nove moči smo dobili pri Marijinem oltarju za naše narodno delovanje. Sovražniki hočejo odvrniti našo mladino od duhovnikov, nčbeno sredstvo jim ni prenizko, a to se jim ne bo posrečilo. Mladeniči, trdno stojimo kot hrast! Podpirajmo le dobre časopise, proč s tistimi, ki so že prej hujskali zoper naš shod. Izobrazujmo se zlasti v gospodarski vedi, prebirajmo kmetijske časopise, bodimo varčni, da bomo enkrat dobri gospodarji. Bog živi vse mladeniče, ki se boré za naše narodne svetinje!

Karol Kumer je prinesel pozdrave vranskih mladeničev. Prišli smo sem iz dveh vzrokov. Prvič, da si poživimo ljubezen do vere in slovenske domovine, drugič, da bi sklenili z vami prijateljsko vez. Mladeniči, združujmo se! Stojimo trdno! Prej bo solnce zapustilo svojo pot kot mi slovensko domovino.

Franc Terglav iz Polzele je govoril o pijančevanju. Mladeniči, varujmo se pijančevanja! Kjer se čezmerno pije, tam ni ljubezni, ni miru, ni navdušenja za vero in domovino. Pijančevanje škoduje zdravju, imetju in časti. Po pameti uživajmo alkoholne pijače!

Martin Kranjc je prinesel iz Galicije pri Celji pozdrave bralnega društva ter je v govoru zavrčal nasprotnike, ki pravijo, da se s slovensčino ne pride daleč. Pokazal je na zgledih, da to ni resnica. Stojimo trdno! Kdor ne spoštuje se sam, podlaga je tujčevi peti.

Gosp. svetnik in župnik žaljski Matija Koren so tudi povedali nekaj takih zgledov iz svojega potovanja po sveti deželi.

Aljžij Čulk iz Št. Jurija ob Taboru: Prišli smo od Tabora, kjer so se nekdanj borili naši očetje zoper Turke. Prihiti smo na drugi tabor, kamor nas kličejo v boj za naše narodne svetinje! Mladeniči, ravnajmo se po besedah, katere ima »Naš Dom« na svojem čelu: »Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike!«

Gašpar Špes iz Novcerkve: Naši očetje so se zbirali pri cerkvah, da so se branili zoper Turke. Pri cerkvah se zbiramo tudi mi, da branimo naše narodne svetinje. Bodimo zvesti svoji veri in bomo dobri na-

rodnjaki. Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!

Matevž Božnik iz Dobrne je prinesel pozdrave dobrnskih mladeničev. Z veseljem smo prihili semkaj, ker smo vedeli, da bomo našli tu mladeniče, ki so z nami jednega duha, jedne misli in jednega srca. Lep in obširen govor je zaključil z besedami: Bog čuvaj našo lepo slovensko zemljo! Bog čuvaj slovensko domovino!

Č. g. Franc Schreiner iz Dobrne: Mladina slovenska je naš up, če je verna in narodna. Zahvalimo se za mladino, ki prehaja k tujcem. To so večinoma ljudje brez vesti in značaja. Te narodne izdajice mislijo, da jih imajo nasprotniki radi, a to ni resnica. Poslužujejo se jih samo tako dolgo, dokler jih rabijo. Mladeniči, prisezimo danes zvestobo veri in slovenski domovini! Bog živi vrle fante!

Matija Bošnjak iz Braslovč: Ganljivi govori predgovornikov so me podražili, da še jaz povzamem besedo. Prinašam pozdrave bralnega društva iz Braslovč. Pokazimo se prirediteljem tega shoda hvaležne s tem, da se bomo povsod in vsekdar ravnali po njihovih navodilih. Bodimo zvesti veri in domovini! Marsikater slovenski oče da sina študirati. A ta se mu potem izneveri, ko postane neodvisen ter preide v tabor nasprotnikov. Postane nemškutar ter se obnaša proti očetu kot Absalon proti Davidu. Takih ne bodi več med Slovenci!

Ludovik Šef prinaša pozdrave celjskih mladeničev ter se zahvaljuje prirediteljem shoda.

Shod je trajal od jedne do treh. Vmes med govori so pa vrli tamburaši udarjali na svoje mile slovenske tamburice. Posebno slovesno je bilo, ko so se govori končali. Tamburaši so zaigrali »Hej Slovani«, vsi navzoči mladeniči so se odkrili ter so navdušeno peli zraven. Na to so zapeli mladeniči istotako odkriti še lepo pesem »Liepa naša domovina« in g. župan Koren je zaključil shod z navdušenimi živio-klici na pepeža Pija X. in cesarja Franca Jožefa.

Omeniti mi je, da je pri posameznih govorih bilo velikansko navdušenje, mladeniči so res častno rešili svojo nalogo. Prišlo je tudi nekaj pozdravov.

Odhod.

Na to so bile v cerkvi pete litanije Matere božje. Po litanijah so pa mladeniči odšli ter se odpeljali domov med živahnimi živio-klici. Bil je najlepši red, nasprotniki so mirovali.

Skrbel bom, da me bodo spoznali za svojega prihodnjega gospodarja.

»Res?« vsklikne deklica veselo. »No to me zelo veseli, tako me veseli, da se ne morem izraziti. Tvoji dobri stariši pa tudi zaslužijo, da jim delaš veselje namestu žalosti. Tudi ti sam boš imel večje veselje in občutil večjo srečo, če boš ubogal svoje stariše. Pa povej mi, kako se je to zgodilo, da si se nakrat tako spremenil? To je vendar skoro čudež!«

»Res je čudež, Jelica, pravi čudež«, reče mladenič in pogleda deklici ljubeznivo v oči. »Čakaj, da ti povem, kako je vse to prišlo. Včeraj okoli petih popoldne sem tako brez dela ležal doma in premišljeval. Nakrat se mi je zdelo, kakor da bi se mi odprle oči, začel sem se sramovati svojega prejšnjega življenja ter sem sklenil, se poboljšati in priden postati. Kaj misliš, Jelica, kako je to prišlo, da sem prišel k spoznanju? Ti tako čudno gledaš, morda ne veruješ na čudež?«

»Tega me Bog obvaruj«, mu hitro odgovori deklica, »zelo bi se pregrešila, če bi dvomila o čudežih. Saj je nama z materjo še le komaj včeraj na čudežen način pomagala Marija v Gozdu, katero sem prosila pomoči.«

»Kaj praviš?« reče fant začudeno. »Tvoja mati ima majhno hišico in je še celo bolana;

sem pač slab človek, da vaju nisem še nič obiskal. Toda če ti je prav, pridem čez par dni. Zdaj te nočem več zadrževati, sicer izostaneš predolgo. Pozdravi mi mater in jim reci, da jim želim, da bi kmalu okrevali. Samo bojim se, da ne mislijo posebno dobro o meni.«

»Bodi brez skrbi, Dragomir«, potolaži ga deklica, »jaz te še preveč hvalim. Zato tudi upam, da ne slišim več o tebi nobene neumnosti.«

»Javno me smeš ošteti, če boš še enkrat o meni kaj slabega slišala«, zagotavlja fant. »Srečno, Jelica! Zdaj pa moram iti, kajti stara klepetalka naju opazuje izza vogla in potem prideš še v slabo ime.«

Krepko stisne deklici roko, dene sekuro na ramo ter odide s hitrimi koraki. Jelica pa hiti k trgovcu, kjer nakupi, kar je potrebovala ter se napoti proti domu. Oči ji žare srčnega veselja in njene ustnice se srečno smehljajo. — »Ona me je uslišala, spreobrnila je njegovo srce«, so šepetale njene ustnice. »O ti ljuba, zlata devica Marija!«

* * *

Z veseljem je vsak tujec gledal hišo Vršnikovih. Kakor majhen grad je ležalo lepo

Zborovanje kat. pol. društva kozjanskega

na Prevorju dne 16. avgusta 1903.

Na Prevorju zborovalo je pretečeno nedeljo, dne 16. avgusta katol. polit. društvo za kozjanski okraj. Zbralo se je mnogo ljudstva od vseh strani. Prišli so Kozjani, Pilštanjčani, potem iz občin Zagorje, Sv. Vid na Planini, posebno pa se je prišlo lepo število vrlih Žusančanov. Predsednik društva otvori zborovanje in g. podpredsednik pozdravi vse navzoče, ki so prišli od blizu in daleč, posebej še g. poslanca Žičkarja, kateremu da potem besedo. V jedrnatem govoru gospod poslanec poroča o svojem delovanju in o sedanjem brezupnem političnem položaju. Pono uro trajajočem govoru izrekla se je govorniku prisrčna zahvala in popolno zaupanje. Sledila je na to daljša debata o nameravani prevorski cesti, katera je gotovo prepotrebna ne samo za Prevorje, ampak za ves kozjanski okraj.

Sprejele so se na shodu enoglasno sledeče resolucije:

1. Zborovalci na shodu katol. političnega društva na Prevorju enoglasno sklenejo in prosijo, da se vendar enkrat spravi na dnevni red cesta čez Prevorje in merodajni faktorji naj zato skrbijo, da se ista s pomočjo države in dežele ter okr. odbora kmalu zgradi in naši poslanci naj se z vso močjo za zgradbo iste potegnejo.

2. Zbrani zborovalci pričakujejo od okrajnega odbora Šmarje, kot slovenskega zastopstva, da jih vendar podpira, ter enkrat definitivno sklene, da sprejme trasiranje, gradnjo in poznejše oskrbovanje te ceste od kozjanske meje v šmarnem okraju.

3. Obžalujemo premeščenje g. okrajnega glavarja Vistarinja in to navzlic prošnjam skoro vseh občin kozjanskega okraja in obžalujemo to tembolj, ker je bojda to povzročila le peščica brežiških Nemcev.

4. Obsojamo ustanovitev nemškega ženskega učiteljsča v Mariboru, ker je jasno, da bo isto le za ponemčevanje Spodnje Štajerske in bo slovensko učiteljstvo le škodo trpelo.

5. Sedanja vlada ne zasluži nobenega zaupanja Slovencev, ker nima srca za Slovence, kar kaže posebno s tem, da nam navstavlja uradnike, katerih mi ne razumemo oni pa ne nas, ker ne znajo slovenski. Zato mi Slovenci zahtevamo od vlade, da nam navstavlja slovensčine zmožne uradnike, kateri imajo srce za naše ljudstvo in so iz naroda in za narod.

zidano poslopje med sadnim drevjem, med katerim se je svetil bel zid. Tudi grič, ki se dviga za poslopjem je posajen s sadnim drevjem.

Okoli hiše in gospodarskega poslopja je povsod snažno pometeno in okusno prirejeno, kamor pogleda oko.

Nekega lepega poletnega večera — nekoliko tednov po dogodkih, katere smo zgoraj popisali — sedel je na klopi debel mož z rudečim obrazom, raz katerega je sevala sama dobrosrčnost. Kadil je majhno pipico ter počasi spuščal oblake dima v zrak. Gledal je za njimi, kako so se počasi dvigali vedno višje in višje ter slednjič izginili v sinjem zraku. Večerno solnce se je ravno nagibalo proti zatonu ter zlatilo s svojimi žarki bližnje gore.

Medtem stopi na prag hiše ženica prijaznega obraza, gre počasi h klopi ter se vsede k možu: »Ali ne greš v sobo, Božidar?« ga vpraša. »Jaz mislim, da je že zate zunaj prehladno. Če se izpostaviš večernemu hladu, te bode zopet trgalo po nogi.«

(Dalje sledi.)

6. Ker so na Spod. Štajerskem na železnicah sami nemški napisi in uslužbenci kličejo le nemška imena na postajah, zato tirjamo, da se v bodoče naredijo dvojezični napisi na postajah in se izklicujejo imena postaj v obeh jezikih.

7. Glede na dejstvo, da se nas Slovence in naše težnje v Gradcu popolnoma prezira in da se dela le na ponemčevanje Sp. Štaj., sliši se enoglasen klic vseh zborovalcev: »Proč od Gradca«.

8. Prebivalci severnega dela kozjanskega okraja proti šmarski meji so zadnji čas v vednem strahu pred tatovi in roparji, ki se posebno po noči okolu klatijo; zato naj se prosi deželno brambovsko ministrstvo, da se ustanovi orožniška postaja v Loki okraj Šmarje, ker med Šmarjem in Kozjem, toraj kakih 7 ur, ni nobene orožniške postaje.

Predsednik se spomni k sklepu presvitl. cesarja, ki obhaja svoj rojstni dan in pozdravlja novega sv. Očeta Pija X. ter povabi zbrane, da jima zakličejo gromoviti »živio«.

Naše trgovinske razmere.

Splošna žalibog je resnica, da naše kmetško ljudstvo zadnja desetletja čedalje bolj ubožava in hira. Vzrokov za to je več, kakor čedalje večja draginja dela, slabe letine, visoke ceno zemljišč ob izročitvi teh naslednikom in še mnogo, mnogo drugih težav, katere skoro dan za dnevom zadevajo kmeta. Toda to še ni vse, kar ga pokončava, še več mu škoduje nekaj, kar sicer težko čuti, pa malokateri ve izvora temu, to so namreč naše slabe trgovinske razmere. In o teh hočem povedati danes nekaj pojasnil in priporočiti par nasvetov.

Znano je menda že po celem svetu, da kjer se žid naseli, molze in izsesava ljudstvo. Marsikdo, ki ne pogleda daleč od rojstnega praga, bode morebiti vzdihnil: hvala Bogu, pri nas pa ni še veliko teh pijavk! Toda kako se motimo, ako tako mislimo, dokažem v kratkih besedah. Žalibog je še tudi pri nas resnica, da je skoro vsa večja trgovina od židov odvisna!

Poglejmo bolj natanko. Od kod dobiva naš kmet denar? Skoro vsak redi kak rep domače živine, katero ob svojem času žene na prodaj. Kdo pa je na naših sejnih sedaj najbolj mogočen kupec? Gotovo žid s svojimi mešetarji, kateri kar narekuje ceno živini, ne brigaje se za kako konkurenco, ker je — ni!

Kam ima svoj tok naša lesna trgovina? Večinoma za Dravo na Ogrsko in še dalje. Tam se je že pred kakim pol stoletjem utaboril žid, kateri ima s svojim društvom monopol nad celo lesno kupčijo. Le malo jih je še, ki si upajo mimo njega s svojim blagom. Iz prejšnjih mešetarjev so postali ondotni židje bogataši-milijonarji!

Kako pa naši kmetje z žitom? To pa je še slabše, ker tudi na to kupčijo preži žid, vsaj okoli Ptujja je dosti takih židovskih mrež nastavljenih.

Enako je tudi z vinom. Prav dobra kapljica se začasa dobi od vinorejcev, katera potem pod drugim imenom slovi po svetu in polni žepe barantačev, medtem ko naš vinorejec žalostno tolče svojo revščino doma, ne sanjaje že več o tem, kakšna je bila kapljica lani!

In tako bi lahko našteval še več primerov, kako so se že zagrizli židje v našo trgovino. Kdor je toliko drzen, da se jim skuša ustaviti s konkurenco, je navadno izgubljen, ker židovska brezobzirnost v tem ne pozna nobene meje! Zato pa so že skoro popolnoma utihnil domači trgovci in prekupci, vedoči iz skušnje, da delajo s tem le v svojo škodo.

Ali temu ni več pomoči? Mi mislimo, da naše ljudstvo še ni tako izmolzeno, da bi se ne moglo postaviti na lastne noge. To seveda skupno z združenimi močmi. V to pa je nam pred vsem treba podjetnosti in skup-

nega delovanja. V to naj mi bode dovoljeu prvi nasvet.

Kakor mnogim znano, cveli so ob svojem času lesni sejni v Ptujju. Ti so se do danes sicer še ohranili, toda prave živahnosti radi znanih vzrokov ni več. Pohorci in Korošci sicer še pripeljejo dosti lesnega blaga, ali store to, kakor da bi šli na igro, brez vsake gotovosti na vspeh. Ako ni dosti kupcev, ali le ti so ubogi, zgodi se često, da se morajo na sejmju dolgo muditi, nazadnje pa še v izgubo blago prodajati. Nasproti pa morajo Dolinci večkrat pogrešati potrebnega lesa, ker razun ob sejmih ga drugod ni dobiti nego pri židu. Ta pa molze oboje, prodajalce kot kupce lesa. Prav kratke pameti je gotovo vsak, kdor se zanaša na dobro kupčijo z židom.

Da se tem nadlogam pride v okom, skrajni čas bi bil ustanoviti nekako središče naše trgovine, kar bi bila novoustanovljena »trgovinska zadruga« s sedežem v Ptujju. Ona, dobro organizovana, bi lahko potegnila na se in združila vse naše moči in posredovala v vseh trgovskih zadevah med nami. K njej bi lahko pristopili vsi naši neodvisni in zavedni kmetje ter v kupčijskih rečeh sli drug drugemu na roko. Napraviti bi si morala »Zadruga« skladišče raznih naših pridelkov, tako, da bi lahko odjemala in prodajala vsakovrstne naše pridelke in med druge rojake spravila v denar. Po njej bi lahko zvedeli gorjanci, kakšnega lesnega blaga naj pripeljejo in po kakšni ceni, nasproti bi pa tudi »dolinci« vedeli lažje izpečavati svoje zrnje in vino. Tako bi »Zadruga« marsikdaj tržila z menjalno kupčijo, brez velikega kapitala.

Ko bi se to enkrat uresničilo, nastopila bi — kar bi bil moj drugi svet — »Zadruga« kot posredovalnica za pošiljanje našega blaga v daljno tujino. Ondi na daljnih trgih bi se morda našla našim pridelkom vse drugačna cena, nego jo imamo sedaj doma, ko pitamo znane pijavke. Vsaj razne poizvedbe pričajo o tem, da smo mi v denarnih zadregah večkrat edino le radi tega, ker dobička naših pridelkov mi le malo okušamo.

Dragi bratje Slovenci, zlasti vi tovariši kmetje! Napisal sem tž vrste vam v premislek s prošnjo, da bi se odzvali v ljubem »Gospodarju« in povedali o važnem tem vprašanju svoje mnenje. Upati je, ako se združimo, da storimo v tej stvari za nas in naše ljudstvo mnogo več nego vsi drugi nari za naše blagostanje. Stopimo na lastne noge, videvši, da od drugod zastoj pričakujemo pomoči. Na svidenje v tem smislu!

Kmet s Pohorja.

Politični ogled.

Okupacija Bosne in Ercegovine. V Ljubljani so zadnje nedeljo udeleženci bojev pri okupaciji Bosne in Ercegovine slovesno obhajali 25 letnico teh bojev. Naši slovenski spodnještajerski bojevniki pri okupaciji pa so 25 letnico zaspali, ka-li?

Dvorni svetnik Šuklje je imel dne 13. t. m. v Ljubljani kandidatni govor, v katerem se je izrazil tudi o kmetškem vprašanju. On bo glasoval v državni zbornici le za tako pogodbo z Ogrsko, v kateri so varovane zahteve naše državne polovice in zlasti zahteve naših kmetov. Izrazil se je za prislino deželno zavarovanje proti požarom in proti toči in za državno zavarovanje živine ter tudi za zavarovanje poljedelskih delavcev za slučaj starosti in onemoglosti.

Shod češke kmetške stranke se je vršil dne 16. t. mes. v Pardubicah in se je sprejelo na njem več za kmete koristnih sklepov. Med drugim se je tudi zahtevalo, naj se uvede enoten kilometerski tarif ter znižajo železniški tarifi za kmetijske izdelke.

Presvitli cesar se mudi na Ogrskem, da se sestavi novo ministrstvo. Ministrstvo

grofa Khuen-Hedervayja še bo opravljal državne posle, dokler ni novo ministrstvo sestavljeno.

Dogodki v Makedoniji. Nikakega dvoma ni več, da se zmedene razmere na Balkanu ne bodo mogle več poravnati mirnim potom. Le z velikim naporom se še tišči k tlom plamen, ki grozi vsak čas vzplapolati po celem polotoku. Ne le v Makedoniji in Albaniji, tudi v Srbiji in Bolgariji je že začelo nevarno vreti. V okrajih Solun in Monastir je klanje in požiganje na dnevnom redu.

Dopisi.

Polje pri Kozjem. Polje je lepa, majhna župnija za Sotlo v kozjanski dekaniji. V tej fari pastiruje že nad 33. let veleč. g. Martin Kragl, ki je obhajal v sredo, dne 29. julija svojo zlato sv. mašo. Redko je to slovesnost doživeti 50 let v težavni in naporni duhovni službi. — Naša škofija je letos srečna, da ima na novo 4 gospode zlatomašnike. — Poljski župljani storili so vse, da bi svojemu priljubljenemu gospodu ta izvanredni dan tem večje veselje pripravili. Pridne roke pletle so že več mesecev lepe vence, s katerimi so bila preprežena vas Polje, cerkev in župnišče, veličastni maji pa so kipeli proti nebu z različnimi zastavami, največ slovenskimi trobojnicami.

Na predvečer zlate sv. maše priredili so farani bakljado z godbo. Marsikoga je do solz ganilo videti, pomikati se v prvi temi na stotine lučic in lampijonov proti župnišču od Golečeve hiše; po hribčkih pa so žareli kresovi in streljanje je oznanjevalo daleč na okrog, tje doli v hrvaško Zagorje veselje Poljancev. Vsa dolga vrsta vstavi se pred župniščem, kjer je pričakoval sivi starček — jubilat z nekaterimi že došlimi gospodi gosti bakljado. V imenu obeh občin, torej cele fare, pozdravi gospoda zlatomašnika načelnik okr. odbora Kozje in župana iz Lastnič ter Sedlarjevo izročita lepo diplomu častnega občanstva. Solza je zalesketala v očesu jubilarjevem in ginjenim srcem zahvali se za vse, kar je že prejel v Polji preje in tudi sedaj. Nato se vžge bengalična luč in po zraku in med ljudmi švigajo sem in tje »žabe« t. j. s smodnikom napolnjen in zaviti papir. Od začetka je bilo veliko strahu, a pozneje veliko smeha, ko so ljudje spoznali, da ni nobene nevarnosti. Ta večer ostane gotovo nepozabljen vsakemu navzočih.

Drugo jutro, dne 29. julija privrelo je ogromno število ljudstva in 42 duhovnih sbratov, med njimi 5 gospodov iz Hrvaške.

V spremstvu teh podal se je gospod jubilat ob 10. uri v cerkev, s palico in prekrasnim šopkom, dar gospe Gelingheim iz Kozjega. Pod slavolokom pri župnišču izročila je dekanijška duhovščina po prečast. gospodu kanoniku adresno-čestitko, krasno delo Cirilove tiskarne ter pozdravijo gospoda jubilanta šolar, šolarica, gospod nadučitelj in posebno prisrečno mladenič in dekle. Lepa je bila vrsta belo oblečenih deklet in poveljevali so vhod v cerkev tudi vrli ognjegasci iz Št. Petra in njih dični vodja g. dr. Mirko Crkvenac. Cerkevni govor imel je stari prijatelj gospoda zlatomašnika duh. svetov. g. Jožef Tombah, župnik šentpeterski. Koncem pridige prebral je prav razločno res prekrasno pohvalno pismo, katero so poslali naš prevzvišeni knez in škof in v katerem se naštevajo obilne zasluge jubilarjeve, za katere se imenuje kn. šk. duhovnim svetovalcem. Z močnim glasom je potem pel gospod jubilar svojo zlato sv. mašo. Po sv. maši izročila se je slavljencu še diploma častnega občanstva vrlega narodnega trga Sevnice, rojstnega kraja jubilarovega.

Kosilo se je vršilo v lepo okinčanem, blizu župnišča postavljenem šotorčku. Vdeležilo se je istega do 60 oseb. Slavljencec je znan daleč na okrog zaradi svoje gostoljubnosti, a ta dan je imel vse shrambe odprte.

Bilo je mnogo veselja. Običajnih napitnic ni manjkalo; dobil jih je seveda največ gospod zlatomašnik, kateremu tudi mi kličemo besede, ki so stale na jednom slavoloku: »Kar danes je zlato, postani še biserno«.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Ljudski shod na Spod. Polskavi se vrši v nedeljo, dne 23. avgusta t. l. v gostilni gosp. Drag. Hrastnika. Poročata gg. poslanca **Robič** in **Roškari**. Zakaj zahtevamo narodne šole? govori g. dr. Vekoslav **Kukovec**. Po zborovanju prosta zabava, pri kateri sodeluje slovenjebistriško pevsko društvo. Kmetje, vdeležite se polnoštevilito tega važnega shoda! Shod se vrši ob vsakem vremenu.

Politični shod v Hotinjvasi pri Mariboru se priredi dne 30. avg. pri gosp. Francu **Primecu**. Slivničani in sosedi, agitirajte za shod, da bo vdeležba velika!

Politično zborovanje pri Sv. Lenartu nad Veliko Nedeljo. Katoliško slovensko politično društvo »Sloga« v Ormožu priredi dne 30. avgusta 1903 ob 3. uri popoldne pri Sv. Lenartu nad Veliko Nedeljo v gostilni g. Alojzija **Dolinšek** občni zbor, kjer bodeta poročala naša poslanca gg. dr. **Miroslav Ploj** o svojem delovanju v državnem zboru in o političnem položaju in **Ivan Kočevar** o deželnem zboru. Zadnji bode tudi govoril o gospodarstvu. — Slovenci! Prvokrat zboruje društvo »Sloga« v tem lepem kraju! Pridite v mnogobrojnem številu na to zborovanje ter pokažite s tem, da se zanimате za svoje politične in gospodarske težnje. Pritisk na naš narodni obstanek je velikanski in treba se bo postaviti javno in glasno v bran zoper kršenje naših pravic. — Odbor društva »Sloga«.

Shod na Majšperku pri Ptujju. Volilni shod se je dne 16. avg. vršil v navzočnosti poslancev dr. **Ploja** in dr. **Jurtele**. Prvi je obrazložil posledice svojedobne nemške in češke obstrukcije ter pomen vseh zakonov, katere je državni zbor sklenil v teku časa. Dr. **Jurtela** je v svojem govoru protestiral zoper perfidno postopanje nemških časnikov, kateri dolže slovenske poslance, da na volilnih shodih zoper Nemce hujskajo in na nemški narod zabavljajo, da bi Nemci nas dolžili, da oni prinašajo za nas žrtve. Opozarjal je volilce, da smo morali Slovenci leta in leta plačevati, ko so se reke, hudourniki in potoki med štajerskimi Nemci uravnavali in zajezovali; da Slovenci plačujemo za razne srednje in visoke šole, da tega denarja ne dobimo nič nazaj, pač pa bode moral med nami vsak posestnik vinograda, če ga izjemoma zadene milost, da dobi nekaj kron brezobrestnega posojila, to posojilo točno vrniti. Dalje je ta poslanec povdarjal potrebo napredka na gospodarskem in narodnem polju, primerne izobrazbe kmečkih sinov za svoj bodoči stan, naglašal potrebo in pomen kmečkih zadrug. Končno je g. dr. **Jurtela** omenjal krivice volilnega reda za deželni zbor, da je v tem skrbnjeno le za mesta in trge ter velike posestnike, nikakor pa ne za kmečke občine, da je treba misliti na volilno reformo, občno in enako volilno pravico. Volilci so izrekli poslančema po posestniku **Plober** in županu **Turkuš** zaupanje ter so se sprejele soglasno nekatere resolucije. Shod se je izvršil v najlepšem redu. Letos se v mariborskem okraju posebno gibljejo Slovenci, naj ptujski okraj ne zaostane.

Mariborske novice. V sredo, dne 12. avg. je stal 37letni, oženjeni slikarski po-

močnik **Janez Caf** pri železničnem mostu ter opazoval delavce, ki so v bližini most popravljali. **Cafa** je prišla naenkrat božjast ter se je skotal po strmih obrežju v Dravo. Pri mestni klavnici ga je opazil čevljarški pomočnik **Franc Šalkovič**, kateri je skočil v vodo ter potegnil potapljajočega na suho. **Cafa** so prepeljali v mestno bolnišnico, kjer je kmalu okreval. — Mariborsko dirkalsko društvo priredi dne 6. in 8. septem. dirko na Tezni povodom dvajsetletnice svojega obstanika. — **Predrzn** je varal 49letni **Janez Zorko**, viničar v Št. Jakobu v Slov. gor. tukajšnje fижakarje. Prišel je v Maribor ter naročil več fижakarjem, da naj gredo po gospodo v okolici. Imenoval je takšna imena, da so mu verjeli; dali so mu še celo nagrado. Prevarani so se vrnili, ko niso nikogar našli ter naznanili celo stvar sodniji. **Zorko** je že pod ključem. — V **Gradcu** je umrl 16. avgusta nekdanji mariborski veletržec **Aug. Schröfl** v 50. letu svoje starosti. — Na tukajšnji sadje- in vinorejski šoli se je zaključilo leto dne 13. t. mes. Učencev je bilo 44 in sicer **Nemcev** 16, **Slovencev** 27 in 1 **Srbohrvat**.

Poročil se je ljutomerski rojak gosp. **Anton Novak**, c. kr. sodni kanclist v Senožečah na Kranjskem, z gospico **Angelico Može**.

Pohvalno priznanje je izrekel deželni šolski svet nadučitelju v Svetinjah pri Ormožu, g. **Mihaelu Vauhnik**, za neumorno in plodonosno delovanje v šolskem vrtu oziroma v drevoreji. Istočasno se mu je izrekla zahvala za vzorno delovanje kot učitelj in kot ud kraj. šol. sveta od ormoškega okrajnega šolskega sveta.

Cesar je pomilostil povodom svojega rojstnega dne 64 letnikov. Od teh pripadajo na mariborsko kaznilnico trije kaznjenci.

Tako je prav! Odvetnik dr. **Brejc**, ki se je preselil pred kratkim iz Ljubljane v Celovec, je izjavil pri dežel. sodišču v Celovcu, da bode pri vseh obravnavah vedno le slovenski govoril in tudi na nemška vprašanja le slovenski odgovarjal. Trd bodi, neizprosno, mož jeklen . . .!

Strelna je ubila v Starinovivasi pri Ljutomeru 18letno posestnikovo hči **Frančiško Majcen**, ki je zvonila proti nevihti v kapelici. Drugi deklici, ki je stala v kapelici, se ni nič zgodilo.

Toča. Iz Št. Lenarta v Slov. goricah se nam poroča, da je minoli četrtek dne 13. t. m. močno upostošila toča polja in vinograde. Okoli 4. ure popoldne je nastala nevihta, ki je prinesla točo debelo kakor kurje jajce. Še celo opeka na strehah je pobita. Mnogo ptičev je ležalo ubitih na tleh. Več kot dvajset let ni bila pri nas taka nevihta. — Iz **Sv. Rupert**a v Slov. gor. se se nam posebej poroča: Dne 13. avgusta ob 4. uri popoldne nas je obiskala strašno huda toča. Najstarejši ljudje ne pomnijo take toče. Šest minut je padala tako grozno, da nam je vse strehe pobila, ki so z opeko pokrite. Pri vsej nesreči so vendar srečni še tisti, ki imajo slamnate strehe. — **Kdor** ni videl in slišal, kako je to pokalo in pobijalo, si niti ne more prav predstavljati teh groznih trenutkov. Najbolj zadete so občine: Spodnja in Gornja **Voličina** in vas **Šetarjeva**. Mislim, da ni pretirano, ako rečem, da je samo na strehah škode 8.000 K. Iz tega pa lahko sam sklepaš, dragi bralec, kakšni so potem naši sadonosniki, njive, gorice in travniki! Res, ubogi kmet! — Tudi od **Sv. Boli**anka v Slov. gor. se nam poroča o strašni nevihti, 13. t. mes. Toča je padala debela kakor laški orehi, toda hvala Bogu ne preveliko. — Dne 13. t. m. proti večeru razsajala je okoli **Nove cerkve** pri Celju huda toča, ki je povzročila precej škode.

Ogenj. V **Leskovcu** pri Črešnovcu je do tal zgorela 3. t. m. hiša in gospodarsko poslopje posestnice **Terezije Ernecl**. Sumi se, da je zažgal neki tuji mož, ki je ležal na podstrešju v senu in katerega je posestnica napodila. — Dne 10. t. m. okoli 1. ure po noči je začela goreti hiša in gospodarsko

poslopje **Jurija Leskovar**, po dom. Čunder v Gornji Ložnici. Živino in nekaj pohištva so rešili, vse drugo je uničil ogenj. — V noči od 10. na 11. avgusta je tresčilo v **Jelovcu** pri Makolah v prazno viničarsko hišo, katera je popolnoma pogorela.

Krava je bila ukradena na sejmu v Mariboru v torek dne 11. t. m. posestniku **Jožefu Zajko** iz Kostrivnice pri Ptujju. Krava je stara 8 let, rudeče lisasta in ima en rog naravnost, drugega pa nazaj zraščenegea.

Iz Slovenskih goric. Spodnještajerski, nam nasprotni listi, seveda v prvi vrsti »Štajerc«, kvasijo zadnji čas še venomer o zadnjem mladeniškem shodu pri Sv. Lenartu v Slov. gor., kateri je vse spodnještajerske, od Slovencev živeče nemškutarje spravil v grozno nervoznost, ker smo se od takrat začeli malo resneje poprijemati nam edinega pripomočka »Svoji k svojim«. Seveda bi radi sedaj naše zborovanje pred svetom popolnoma počrnili s svojimi patentiranimi lažmi, zato ne nehajo kričati, kakšni poboji so se vršili od n a s e narodne strani. Pa seveda ne morejo trditve niti v jednom slučaju dokazati, niti tega ne, da bi vsaj eden od naših storil kako kaznjivo dejanje. Pač pa se je zadnji teden pralo umazano lenarčko nemčursko dejanje, katero je vprizoril vodja nemškutarških izgreznikov mizar **Franc Senekovič**, kateri je obsojen na dva meseca ječe ter 52 K globe radi telesne poškodbe, ker je po starogrmanški kulturi s kamenjem napadal posamezno domu se vračajoče zborovalce-mladeniče. Ali slišiš, »Štajerc«, tudi to poročaj! Dragi sotovariši, slovenski mladeniči! Ne ustrašimo se nemškutarških napadov, ker ravno ti značijo, da smo na pravi poti. Gorje nam, ako bi nas nemškutarji po svojih listih hvalili. Zapomnimo si pa za vedno, s kako prijaznosjo so nas nemčurski tržani sprejeli v Št. Lenartu in pri Sv. Trojici. V prvi vrsti ne smemo pozabiti na Trojičane, posebno na **trgovca Goloba** ter drugih. Le edino g. **Friš** se nam je pokazal očitno naklonjenega. Pri Sv. Lenartu pa, kakor znano, je posebno župan in **trgovec Sedminek** imel mnogo posla, da je svojih 5 ognjegascev spravil skupaj nad naše mirne zborovalce. Iz vseh gostiln so se čuli izzivajoči kliči razun naše narodne in **Aublnove** gostilne. Zapomnite si to, prihodnjč ne pozabimo obiskati izborne **Poličeve** gostilne ter šaljivega **trgovca Dimnika!** — **Goricopoljski**.

Celjska „Domovina“. Piše se nam: **Celjska „Domovina“** je v št. 62. posvetila uvodni članek: »Našim mladeniškim shodom«. Ko sem istega prebral, sem listu še enkrat na čelo pogledal, kako da se zove, kajti menil sem, da more tako nesramen članek prinesiti samo — »Štajerc«. »Domovina«, tako zaslepljena si toraj postala, da hočeš ovirati velikansko narodno gibanje, ki se pojavlja na mladeniških shodih? Iz članka se vidi, da so »Domovini« dejanske razmere popolnoma neznane. Ali je njeno uredništvo tako kratkovidno ali tako leno, da se o njih noče poučiti, ne bomo preiskovali. Člankar blebeta, da so »činitelji, ki so se postavili temu gibanju na čelo«, pometali mladeniške zveze v eno bisago s cerkvenimi bratovščinami. Neumnost! O cerkvenih bratovščinah se ni govorilo na nobenem shodu, nje ustanovljati je zaradi enotne organizacije edino mogoče na posameznih župnijah, ne pa na shodih, kamor prihajajo mladeniči iz različnih, oddaljenih krajev. Mladeniški shodi imajo plemeniti in vzvišeni namen, utrditi versko in narodno prepričanje. Obojno! Kajti obojno ima krutih sovražnikov v obilici; tiste pozna brezdvomno tudi člankar; enim, (že ve katerim), morebiti na tihem bratsko roko stiska. Z ozirom na tak smoter je bila dosedaj na shodih povsod cerkvena slovesnost in potem javen shod, pri katerem so mladeniški govorniki v vznesenih besedah dali duška svojim narodnim čutilom ter so v nemali z ognjevitim povdarjanjem k narodni navdušenosti slovensko mladino. To bi bil člankar lahko povsod slišal,

ako bi bil prišel na shod, in sicer prišel o pravem času, ne še le tako — «po obedu», kakor zastran petrovškega shoda sam prizna. Da je bil kateri mladenič s shodom v Št. Lenartu nezadovoljen, je pač ob sebi umevno, ker je shod nemčurska sodrga tako grdo napala. Ali so pa tega oni «činitelji» krivi? Isti so pri tem tako nedolžni, kakor celjski narodni voditelji pri sokolskih slavnostih, pri katerih je kri tekla in od kojih se slovenski in češki vdeleženci tudi niso ukaje poslavljal, ker so njim glave krvavele. Kako se »Domovina« zlobno zavijati uči, kaže v št. 64, ko poroča, da je bilo v Petrovčah število vdeležencev — 200 do 300. Urednik, pojdite no ob priložnosti v Petrovče, saj nimate daleč, in si oglejte cerkev, ki je bila ob shodu, akoravno [obsega do 2500 oseb, natlačeno polna in zunaj še oblegana od stotin tistih, ki v njej niso mogli prostora dobiti, in to so bili v veliki večini sami mladeniči, kajti ženske so v cerkvi le malo prostora na desni zavzele. Nadalje si oglejte tisti prostor »pod lipo«, ki je bil pri zborovanju tako poln v celem obsegu še daleč doli po cesti, da v bližino odra ni bilo mogoče priti. Točno ob 3. uri se je pa zborovnje zaključilo, kar se je moralo zgoditi in kar je eden od »činiteljev« odločno zahteval, da mladeničem iz gornje savinske in šaleške doline ter iz bistriškega, konjiškega in laškega okraja ni bilo treba v pozni noči domu hoditi. »Domovina« se pritožuje, da ni dobila nobene obvestila, da se shod vrši. Urednik, ali nič ne čitate časnikov? V »Naš. Domu«, ki najbolj neti mladeniško gibanje, je bil shod večkrat naznanjen. Osebnost pa ni bil nikdo povabljen. Da oni »činitelji« Vas niso posebej vabili ter si niti Vašega blagohotnega dovoljenja niso izprosili, je bilo za nje seve zelo neprevidno, kajti — odtod izvira Vaša mržnja proti shodu sploh, tu menda tiči vzrok Vaše besne jeze; drugače si iste ne moremo razlagati, razun če se hočete sčasom »pobratiti s Štajercem« ali pa na Štajersko uvesti bratomorni boj po vzgladu — »Slov. Naroda«. Ako je pa to Vaša nova struja, povejte! Potem bomo pa jasno o tem govorili — tudi na mladeniških shodih. Zaradi užaljene častilakomnosti ni treba pisati uvodnih člankov, ni treba ovirati nadepolnega in vele-pomenljivega gibanja med krščansko in slovensko-narodno mislečimi mladeniči, ni treba brez-miselno in hudomušno rušiti narodne discipline! — R. S.

Na mladeniški shod v Petrovčah je prišlo več brzojavov, katere priobčimo prihodnjice.

Sv. Križ na Murškem polju. Tukajšni trgovec Nemeč Hönigmann bo kmalu opustil svojo trgovino. Ne mislite pa, da je postal siromak. Kaj še! Njegov prednik, ki je ustanovil tu trgovino, je prišel sem s krošnjo na rami. S slovenskimi žulji pa je obogatela družina tako, da zida zdaj v Ljutomeru palače. Križevski Hönigmann sicer ni delal javno proti Slovencem pri Sv. Križu, [to se mu mora priznati, vendar ga ljudstvo ni maralo več, ko je videlo, kako dela brat v Ljutomeru proti Slovencem in ko je dobilo druge trgovce-domačine. Zato bo opustil trgovino. Namestu tega pa si je napravil v Lukavcih tovarno za opeko, v kateri bi si Slovenci zase lahko delali denar, ne pa da bodo zdaj delali zopet tlako tučju, ki jih bo vladal iz svoje palače v Ljutomeru. Slovenska podjetnost in narodna samozavest, kje si?

Konkurz je napovedal trgovec Julij Schmidt v Pilštanju. Konkurni komisar je g. notar Barle v Kozjem.

Nesreča. Posesnika Prezata sin v Moškajncih je našel doma steklenico in ker je mislil, da je v nji žganje, privoščil si ga je eden požirek. Toda spekel se je grozno, ker je bila v steklenici očetova kislina. Prepeljali so ga v bolnišnico v Ptuj.

Slovenska realka v Idriji. Štajerski Slovenci ne moremo agitirati za obisk realke

v Mariboru, ker je nemška in ker nas skušnja uči, da se slovenski dijaki vsled tam vladajočih razmer skoraj vsi brez izjeme pomenčurijo. Vendar pa je nujno potrebno, da začnejo tudi štajerski Slovenci skrbeti za razumništvu z realčno izobrazbo, kajti že sedaj jo težko pogrešamo pri naših narodnogospodarskih prizadevanjih. Opozorjamo torej rodoljube na realko v Idriji, ki je slovenska, in kjer se ni treba bati, da bi se slovenski dijaki izneverili slovenski narodnosti.

Razglednico s sliko novega papeža je založil g. Bahovec, knjigotržec v Ljubljani. Komad stane 10 v.

Lopovstvo. Pri cinkarni blizu Teharjev je dne 14. avg. priletel kamen v brzovlak, ki vozi okoli pol 12. uri ponoči. Kamen je poškodoval neko gospo ter razbil okno.

Iz Majšperga. Krajni šolski svet je v svoji seji dne 9. avgusta t. l. ednoglasno sklenil: Izreka se g. Simon Kropelj-u, nadučitelju, kateri je 31. julija t. l. stopil v stalni pokoj, pohvalno priznanje za njegovo neutrudljivo delovanje, katero je dolge leta vodil na tukajšnji šoli za izobrazbo otrok. Omenja se, da je temu gospodu vedno bilo pri srcu, da bi njegovi učenci bili izobraženi v vseh šolskih predmetih. Bil je tudi občinski tajnik in več let tudi odbornik, vedel je marsikaj dobrega svetovati pri občinskih sejah. Tudi za božjo čast je bil vnet, ker je še sedaj organist. Vsegamogočni naj mu toraj še podeli mnogo let uživati zaslužen pokojnino med svojimi dragimi.

Zavrč v Halozah. Utonil se je dne 19. julija pri kopanju v Dravi mladenič Jakob Žniderič iz Gorenjskega vrha, čegar truplo so pozneje našli na Hrvaškem. Bil je prijatelj »Štajerca«. — Tat je dne 10. avgusta, ko ni bilo nikogar doma, prišel v hišo Jožef Veseliča, gostilničarja v Turskem vrhu, ulomil omare in predale ter si prisvojil nekaj čez 90 K denarja, dve žepni uri, okoli 40 smodk in nekoliko tobaka. G. uzmovič se noče objaviti, čeravno mu domači lepo nagrado obljubujejo.

Romarski vlak na Brezje. Na mnogotera vprašanja, ki so prišla od različnih strani, ali bo šel letos poseben romarski vlak na Brezje k Mariji Pomagaj, odgovarjamo, da se letos, v kolikor je nam znano, skupen vlak ne boje priredil.

Črešnice pri Vojniku. Dne 13. avg. popoldne je prihrumela med hudo nevihto debela toča. Škoda na sadju, vinogradih, ovsu, turšici itd. je silno velika. — Strela je med nevihto užgala Kovačev pod na Kamni gori. — Pred tremi leti, lani in letos toča, tri leta mraz, občinskih doklad 176 %! — Med otroci vlada oslovski kašel, da je šola zaprta že od 4. julija.

Kozjanska mlada posojilnica. Letošnje spomlad osnovali smo v Kozjem posojilnico, katera je popolnoma v varnih rokah. V začetku obrestovala je hranilne vloge po 4½ %, a sedaj je načelnštvo sklenilo obrestovati iste po 5 %, kar pač malokatera posojilnica stori. — Slovenci kozjanskega okraja, vlagajte torej radi v ta novi zavod svoje prihranjene vinarje, posebno vi, ki imate svoje denarje po tujih denarnih zavodih in se vam tam ne obrestuje po 5 %. Tako bomo mogli tudi mi posojevati potrebnim prošnjikom, katerih se vedno več oglašja. Ne pozabite, da je posojilnica s tem namenom osnovana, da se reši tukajšnje ljudstvo iz rok onih, kateri tirjajo prevelike obresti in zraven teh še jim morate delati različno tlako.

Ulom v Trbovljah. Dne 9. t. m. ponoči je bilo v Trbovljah ulomljeno v pisarno cementne tovarne in je tat odnesel okoli 50 K. Sumljiv tatvine je bil pisar Fr. Jakup, ki je bil po tatvini pobegnil iz Trbovelj. V nedeljo 16. t. mes. ga je policija zasačila v Ljubljani in ga aretovala. Ognali so ga k okrož. sodišču v Celje.

Loka pri Zidanem mostu. Pretekli mesec je umrl mlad fant, Franc Perdih v 21. letu svoje starosti. Razkraspal si je z nohtom mali mozolček na ustnicah in potem si je zažgal cigareto. Strup iz nje je prišel

v rano, kri se je zastropila in mladenič je v par dneh v grozih bolečinah umrl. Naj si mladeniči to dobro zapomnijo in nepotrebno kadenje cigaretelnov rajše opustijo. — Od nas gre zelo veliko moških in mladeničev v Ameriko. Bajе tam priletijo vsakemu pečeni golobi v usta in vsak golob že prinese v kljuno nož in vilice, da si ga vsakdo lahko razreže. Tudi dvema fantoma, ki še vojaščine nista prosta, se je posrečilo tje popihati. Tretji je tudi poskušal, a že na Zidanem mostu so ga ustavili. Pogum ga vseeno ne zapusti in še enkrat poskusi, pa v Ljubljani so ga vjeli, vročo kri pri »ričetu« ohladili in ga nazaj poslali. Sedaj vsaj imamo enega »Amerikanca«, čeprav je samo do Ljubljane prišel. — V četrtek je utonil v Rimskih toplicah pri kopanju v Savinji 9letni sin ameriškega pisatelja John Jay Chapman, ki se je tam v toplicah mudil. Mrtvo truplo so našli v Bričah nasproti oljnati tovarni in so ga pripeljali v mrtvašnico v Loko. Bil je protestantske vere. Mrtvaški ogled je izvršil okrajni zdravnik Keppa, potem so truplo v rakev zalotali in ga pošljejo v Milan v krematorij (posebna peč za sežiganje mrličev), kjer ga bodo sežgali, in nesrečni stariši si bodo peljali v Ameriko, namesto svojega sina, lončeno posodo z nekaj pepela. — Te dni so vjeli na Dunaju vodjo cele trupe roparjev, ki je v 12. okraju izvršila celo vrsto predrznih napadov, tatvin in ropov. Ta vodja je 23 let star, po imenu Anton Tovornik, in je bil rojen v Majlandu naproti Zidanega mosta. — Imamo pri nas letos tudi nekaj letovičarjev. Saj lepi kraj bi si jih zaslužil še več, samo manjka nam železnične postaje, ki bi jim prihod storila lažji in prijetnejši.

Sevnica ob Savi. V prijaznem trgu Sevnici ob Savi so se l. 1901. združili požrtvovalni mladinojubi ter ustanovili za zimске mesece kuhinjo za uboge učence. Z veliko zadovoljnostjo se ozirajo sedaj ustanovitelji nazaj, zahvaljujoč se darežljivim podpornikom v imenu šolske mladine in proseč jih nadaljne pomoči. Sledeče številke naj označijo delo vodstva in vse pohvale vredno darežljivost podpornikov: Kuhati se je pričelo 1. decem. in nehalo 17. maja. Kuhinjski in jedilni prostor je prepustil obe dve leti v svoji kapelaniji t. č. g. kapelan Iv. Čemažar. Šolskih dnij je bilo l. 1902/3 skupno 92; razdelilo se je skupaj 19692 porcij; na hrano je hodilo povprečno dan za dnevom 214 učencev. Porabilo se je zanje 851.47 K v denarju potem pa v živilih: 17 mernikov pšenice, okrog 180 mernikov krompirja, okrog 7 mernikov fižola, 3 met. stote riža, 4 vedre domačega jesiha in 1 met. stot zabele. — S posebno ljubeznijo oklenilo se je te dobrodelne ustanove prebivalstvo v sevniskem trgu in po razprostrti sevniski župniji. Med dobrotniki naj omenim sledeče: blagorod. graščak g. Otto je daroval 260 K, g. dr. Gregorič je nabral v prijateljski družbi znatno svoto 71.45 K, sl. posojilnica je darovala 50 K, g. profesor Skopal v Novem mestu 20 K, gosp. trgovec Smole je nabral pri potovalnih zastopnikih raznih tvrdk prav znatno svoto 86.14 K. Med poslednjimi so se odlikovali posebno sledeči gg.: Ivan Zalokar, Anton Rozman, Anton Bohinski, Sigismund Königsberger, Štef. Triškič, Rudolf Oesterreicher, vsi ti iz Dunaja; Karol Davila iz Zagreba, Jan. Broz iz Klanjca, Valentin Šetinc, Franc Schiffer, Jos. Blattner in Emil Tschurn iz Ljubljane, Viljem Eisner iz Jägerndorfa. Med svoje podpornike šteje kuhinja g. dr. J. Hrašoveca iz Celja in še obilo drugih dobrosrčnih dobrotnikov in usmiljenih dobrotnic. — Sklepam svoje poročilo s srčno željo, da nadaljujejo požrtvovalni ustanovitelji započeto delo, ohranjajoč s tem slovenskemu trgu slovensko šolo; dosedanji dobrotniki naj ostanejo ustanovi vsikdar zvesti in njihovo število naj se le še pomnoži. Vsem skupaj pa naj bo hvaležna podpirana mladina celo svoje življenje!

Današnji list ima prilogo lekarne K. Germana v Belovaru na Hrvaškem o žledčni tinkturi.

Iz Dola. Sv. maše na dan rojstnega dne Nj. Veličanstva se je vdeležila tudi takozvana »gospoda« iz hrastniške tovarne. Odkrito rečeno, večina nas Dolancev bi rajše videla, da bi jih ne bilo! Naš narod je veren in zato ga užalosti, če vidi to nemško gospodo stati pred altarjem na vse strani se ozirajoč in govoreč, ki niti med obhajilom ne poklekne, ampak stoji z rokama sklenjenima na — onem delu telesa, ki je za sedeti. Mene pa še posebej užalosti to, da je eden izmed prvih oseb naše vasi prinesel stole tja pred oltar. Taka vljudnost ni prava. Mi Slovenci smo sploh takšni, da bi nosili tujce na rokah, sami sebe bi pa radi o vsaki priliki — s hrenom — ali s kislim zeljem snedli. Posebno še v cerkvi ni treba te vljudnosti, saj pred Bogom smo vsi enaki, bodisi da smo kmetskega ali plemenitega rodu. Prav tako smo pa enaki tudi vsi pred cesarjem, za katerega se je brala omenjena sv. maša, in katerega ohrani Bog še mnogo let! — Dolanec.

Cerkvene stvari.

Sprememba v minoritskem redu: Preč. g. P. Rafael A. Potrč, doslej katehet v Gradcu, je nastavljen za kaplana in kateheta na predmestni minoritski fari pri Sv. Petru in Pavlu v Ptuj.

Sv. Jožef v Mariboru. Občni zbor društva za zidanje novega zvonika pri misijonski cerkvi sv. Jožefa, ki se je vršil dne 16. avg., bil je dobro obiskan. Prilicni načrt je postavljen v cerkvi na ogled; kdor pa želi, da se načrt odstrani iz cerkve, naj pristopi v družbo, ki je lansko leto imela 551 udov, ki so plačali 1842 K — kamen do kamna palača! Sv. Jožef nabiraj ude za novi zvonik!

Društvena poročila.

Žigertov stolp. Odbor »Podravske podružnice« slov. plan. društva je sklenil imenovati razgledni stolp, ki se stavi na Žigert-ovem vrhu, po vrlonarodnem in značajnem pohorskem kmetu, veleposestniku v občini Vojsinje Marku Kapunu po domače »pri Žigertu« — Žigertov stolp. Stavba se je iz raznih razlogov zakasnela, vendar se bo še ta mesec dovršila. K otvoritvi, ki se še bo razglasila, vabimo že danes vse zavedne Slovence zelenega Pohorja in sploh vse prijatelje slovenskih planin; to bode pravi narodni praznik na Pohorju. Stavba na taki visočini je silno draga, zato prosimo rodoljube, da priskočijo društvu po možnosti na pomoč s tem, da se javijo kot udi ali da pošljejo denarne prispevke načelnistvu v Ruše. Planinski pozdrav!

Murski Sokol si je na prvem občnem zboru dne 15. t. mes. izvolil sledeči odbor: Dr. K. Chloupek, starosta; Ludvik Babnik, podstarosta; Anton Misja ml., načelnik; Ant. Misja str., Franjo Sever, Franjo Schneider, Joško Rajh, Josip Mursa, Josip Jelen, odborniki; nadalje Matjaš Lebar, Janko Dijak in Anton Božič ml., namestniki in slednjič Fran Zacherl in Janko Karba pregledovalca ra-

čunov. Ustanovna slavnost istega dne se je obnesla vrlo lepo. Nemčurčki so se zbal slovenskih množic in ostali lepo mirni in ponižni. Ker ni bilo izzivalcev, ni bilo tudi nobenih nemirov in pl. Rajner je zaman poklical žandarje v Ljutomer. Govorili so zastopniki različnih Sokolov, največji utis je naredil govor dr. Magdiča, ki je zastopal varaždinskega Sokola.

Savinska podružnica Slovenskega planinskega društva je obhajala dne 15. t. mes. v čarobnolepi Logarski dolini desetletnico svojega obstanka. Mnogo prijateljev slovenskih gor in hribov se je zbralo pri slavnosti. Govorili so dr. Tominšek iz Ljubljane, dr. Choudonsky iz Prage, dr. Dečko, dr. Hrašovec in dr. Vrečko iz Celja ter dr. Rosina iz Maribora. Dijaški tamburaški zbor je neumorno sviral slovenske komade.

Prošnja. Častita načelnistva podružnic družbe sv. Cirila in Metoda, ki za leto 1903. še niso naznanila števila svojih udov, t. j. ustanovnikov, letnikov in podpornikov, se ponavljajoč lepo prosijo, naj jih družbinemu vodstvu kar po dopisnicah naznanijo do 5. septembra t. l.

Veliko cesarsko veselico priredi bralno in gospodarsko društvo v Št. Lenartu v Slov. goricah dne 6. septembra t. l., ne kakor se je nameravalo 23. t. m.

Čebelarji shod se bo vršil 25. avg. t. l. ob pol 9. uri zjutraj v Šmartnem pri Kranju. K obilni udeležbi vabi urednik »Slov. Čebelarja« Frančišek Rojina, nadučitelj v Šmartnem pri Kranju, kateremu naj se tudi naznani udeležitev najkasneje do 23. avgusta.

Gospodarske drobtinice.

Nekatere sedaj najnavadnejše bolezni in napake vina.

Piše **Ivan Bele**, potovalni učitelj.

Kako se začne zavrelca pojavljati, to v nekaterih krajih naši vinogradniki žalibože predobro poznajo. Vino se začne najprej kaliti in sicer so ti delci, ki delajo vino kalno, tako drobni, da se z najdrobnejšim sitom to je s filtrom ne dajo iz vina spraviti. Filtriranje ali precejanje torej ne hasne nič. V takem vinu se začnejo tudi plinovi razvijati vsled česar vino šumi, zato se bolezen zavrelca imenuje. Okus in duh takega vina postane pa zelo

zopern. Včasih je podoben duhu in okusu gnjilega sadja, včasih nekako po zapaljenem. Vino postane pusto in kmalu ni več vinu podobno, neprikladno za uživanje, da celo zdravju zelo škodljivo. Barva mu postane rujava ali pa črnkasta.

Premembe v vinu vsled te bolezni so kaj temeljite. Posebno značilen je razkroj vinskega kamna. Ta razkroj se ne omeji samo na oni vinski kamen, ki je že v vinu raztopljen, temveč seže celo na istega, ki se je nahajal že prej na dogah v sodu. Ljudje pravijo, da zavrelka vinski kamen poje. Ker se vinski kamen razkrajja, postane kalij istega v vinu prost in prosti kalij nikakor ni zdravju prikladen, kajti zlasti na srce neugodno vpliva.

Vinska kislina se razkrajja, mesto nje pa nastajajo druge hlapne kisline, kakoršne so sploh proizvod gnjilobnega vrveža. Razpadajoče beljakovine dajo tudi proizvode, katere pripusti vinogradnik sicer imenomoma ne pozna, katere pa opazi po duhu in okusu.

Če je ta bolezen precej napredovala, tedaj je vino popolnoma pokvarjeno in ni niti za žganje niti za očet več porabiti.

Vzrok tej bolezni so bakterije, oni premali rastlinski organizmi, ki zamorejo človeštvu toliko zlega pa tudi marsikaj dobrega storiti. Pred nekaj leti še popolnoma nepoznana bitja pozna dandanes skoro že vsak šolarček vsaj po glasu. Kdo še ni slišal o bacilih kolere, jetike itd. itd. Kakor človeške bolezni, tako povzročajo tudi razpad drugih organskih snovi. (Saprofite) bacile, ki povzročajo, da vino zavre, spoznal je že Pasteur, drugi so jih za njim zasledovali in različno imenovali. Dr. Kramer našel jih je kar devet, katerim pripisuje ta učinek ter jih imenoval primerno njih obliki Bacillus in Micrococcus in ker povzročujejo gnjilobni vrvež v vinu saprogenes vini. Za praktičnega vinogradnika je ime teh škodljivcev manj važno. Dovolj je, da ve, da mu to kvar delajo bacili. Važneje mu je vedeti, kako temu škodljivemu vrvežu v okom priti.

Pred boleznijo varovati je lažje nego lečiti. To načelo naj bi vsakdo v vseh položajih življenja vpošteval, varoval se bode marsikatero škodo in neprijetnosti.

Loterijske številke.

Gradec 14. avgusta: 83, 61, 25, 87, 30.
Dunaj 14. avgusta: 31, 85, 33, 20, 58.

Društvena naznanila.

Dne 23. avg.: Veselica braln. društva pri Mali Nedelji z gledal. predstavami, petjem itd. v gostilni g. Senčarja. Začetek ob 3. uri pop. Vstopnina 20 v.
» » » Kmetijsk. društva v Lešnici pri Ormožu zborovanje s poduč. predavanjem in različnimi zanim. poročili. Zborovanje je v šoli točno ob 2. uri pop.
» » » » Moške in ženske podruž. družbe sv. Cirila in Met. v Ormožu » veliki koncert v gostilni g. Kalhbrennerja.
» » » » » Kmet. bral. društva v Gor. Radgoni » veselica na vrtu g. Osojnika z gled. igro, petjem in govorom č. g. Gomilšaka.
» » » » » Podruž. družbe sv. Cirila in Metoda za gor. radgonski okraj » občni zbor v gostilni g. Krefta pri Sv. Juriju ob Ščavnici ob 11. uri dop.
Dne 24., 25. in 26. avg.: Sestanek slovenskega krščansko mislečega dijaštva v Ljubljani.
Dne 30. avg.: Veselica braln. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici s podučnim predavanjem in gled. igrama »Zamujeni vlak« in »Sv. Neža«.
» » » » » Kmet. braln. društva v Krčevini pri Ptuj » redni občni zbor pri gosp. Bl. Vindiš na Štukih. Začetek ob polu 4. uri pop.

Naznanilo.

V Loki pri Žusmu vršili se bodo zanaprej vsako leto štirje novi sejmi in sicer: 435 3-1

13. marca, 20. julija, 25. avgusta in 12. septembra.

Kadar pride eden teh dni na praznik ali nedeljo, bode sejem prihodnji dan.

Ze letos se bodeta torej vršila dva sejma namreč: dne 25. avgusta in 12. septembra.

Sejmišče leži tik okrajne ceste, železn. postaja je Št. Jurij.

Slovinci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

ZAHVALA.

Za dokaze mnogoštevilnega sočutja ob bolezni, smrti in pogrebu nepozabne soproge in matere

Marije Kolenc 434 1-1

izrekam najprisrčnejšo in najiskrenejšo zahvalo prečast. duhovščini, sl. občin. zastopu ljubenskemu, sl. požarnim brambam pri Sv. Frančišku in na Ljubnem, darovateljem lepih vencev in vsem prijateljem in znancem, ki so prihiteli, da izkažejo dragi rajniki zadnjo čast.

Ljubno, dne 17. avg. 1903.

Franc Kolenc z otroci.

DEMETRIJ GLUMAC,

Kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in po ceni. 265 14

Vsaka beseda stane 2 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanjša objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnistvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Prodaja se.

Peska ali šodra iz apnenega kamna kdor želi, ga lahko dobi pri gospej Ritonja v Poličanah. 337 10-6

Gostilna s koncesijo v Novi vasi pri Mariboru, na prav lepem prostoru, z velikim, lepim vrtom in dobrim prometom, se prodaja. Naslov pri upravnistvu. 396 5-2

Novozidana hiša, dva vrta za zelenjavo, studenec z dobro vodo in stavbišče, 5 stanovanj, prodajalna z mešanim blagom, 5 minut iz mesta, se po ceni prodaja. Vpraša se v Novi vasi št. 151. 393 3-2

Enonadstropna hiša, v lepi legi, za trgovino, ali pa za penzioniste pri pravna, z lepim vrtom, se zavoljo odpotovanja po ceni prodaja v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve sv. Jožefa. Vpraša se pri upravnistvu. 400 (2)

Hiša v Poberžah št. 37 s 4 stanovanji in prodajalno, lepim vrtom s sadnim drevjem in njivo se prodaja za 3000 gld. Več se izve pri lastniku. 433 1-1

Mala hiša s sadnim in zelenjadnim vrtom, za vpokojence ali obrtnike posebno primerno, je na prodaj. Več pove Anton Merzhan, Maribor, Weinbaugasse 23. 352 4-2

Novi, enonadstropna hiša na vogolu z 9 stanovanji, v modernem slogu zidana, z dvema verandama, pred hišo lep vrt, studenec itd. se takoj prodaja v Studencih pri Mariboru št. 140 za 34.000 kron. 421 6-2

Posestvo z dobrim gospodarskim poslopjem, 5 minut od župne cerkve, na zelo ugodnem kraju za gostilno, se takoj prodaja. Cena 4200 K, od katerih ostane 1800 K vknjiženih na zemljišču. Pojasnila daje pod šifro „100“, poste restante Koprivnica. 401 3-2

Gostilna s točenjem piva vina, pijače in žganja, se prodaja. Cenjena je 4000 gld. vknjiženih ostane 1500 gld.; ima 3 sobe, kuhinjo, hlev, ledenico in vodnjak, z lepim vrtom, sadonosnikom in njivo. Ugodno je tudi za mesarijo. Naslov pove Ignacij Kramberger v Jarenini št. 8. 407 3-1

Novo hišo s tremi stanovanji, 146 □ klafter njive, s studencem, prodaja Ferd. Dominko v Novi vasi, Gornja Radvanjska cesta št. 164. 416 3-1

Gostilna s popolno koncesijo, prodaja tobaka in trgovino, se prodaja na lepem kraju spodnjestajerskem. Kje, pove upravnistvo. 431 2-1

Posestvo: hiša, njiva, gozd in sadni vrt, vsega 3 orale, prodaja Anton Bračko na Vodolah št. 33 pri Sv. Petru niže Maribora. 437 1-1

Proste službe.

Dobrega hlapca, ki zna dobro voziti s konjem, ki je zvest in priden, se sprejme. Kje, pove uredništvo. 382 3-2

Sodarski učenec se takoj sprejme. Kje? pove upravnistvo. 425 3-1

Izkušen sodar z dobrimi spričevali v kletarstvu, išče službe, kot samostojen mojster ali pa h kakšni grajščini ali veliki vinski trgovini. Naslov pri upravnistvu. 418 3-1

Krojaškega učenca, 14 do 15 let starega, iz poštene hiše in z dobrimi šolskimi spričevali, takoj sprejme Ivan Partlič, krojaški mojster v Studencih pri Mariboru št. 49. 436 1-1

Služba organista in cerkovnika v Laporju je razpisana. Prednost imajo oženjeni in taki, ki so dovršili orglarsko šolo. — Cerkv. predstojn. 415 2-1

Dva pridna fanta iščeta službe, delata vsako delo. Avgust Nežmah v Mariboru, Exercierplatz 5. 417 2-1

Učenca sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Josip Sorko, trgovec, Breg pri Ptujju. 411 2-1

2 sodarska učenca sprejme takoj Mihael Cignar v Mariboru, Schillerstr. št. 17. 429 3-1

Kovaškega učenca, ne pod 16 let starosti, sprejme takoj Jakob Petrovič, kovač v Ptujju, kanižansko predmestje št. 77. 428 1-1

Razno.

Harmonike vsake vrste izdeluje po zelo nizkih cenah Jožef Filač v Studencih pri Mariboru št. 148. Izdelovalnica obstoji že 35 let in sicer prej v Spod. Dravogradu. 383 4-3

Šunka s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prašičji jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Danajske salame 80 kr., prave, boljše 1 gld., iz šunkna 1 gld. 20 kr. ogrske 1 gld. 80 kr. kilo. Velika klobasa ena 20 kr. Pošilja le dobro, pošteno blago od 5 kg naprej proti povzetju Janko Ev. Sirc v Kranju. 320 3

Prav lepa prilika

se ponuja

kakemu trgovcu da prične v nekem večjem kraju na Dolenjskem trgovino. Dober obisk mu je zagotovljen, če bo postregel s poštenim blagom. Ponudbe na upravnistvo. 492 2-1

Marko Reicher

urar v Mariboru
Dravska ulica št. 10.

da na znanje, da popravljata cerkvene ure po najnižjih cenah in nove, kakor tudi vsake druge z močnim in boljšim kolesovmem. Opomni se še, da se jamči za vsako novo uro 3 leta in za staro popravljeno na 1 leto. Priporočila se vsem cerkvenim in župnijskim uradom. 403 3-1

Vizitnice

priporočila

tiskarna sv. Cirila

Jožef Brandl,

izdelovatelj orgelj

v Mariboru

se priporočila veleč. duhovščini v izdelovanje **cerkvenih orgelj** vsake velikosti po najnovšem pnevmatičnem sistemu z lepimi, milodonečimi glasovi. Za orglje se jamči več let.

Prevezemam tudi predelavanje, poprave in uglaševanje orgelj.

Ocene že izvršenih del kakor tudi proračuni so brezplačno na razpolago. 33 12-7

Slovanske knjižnice „Pod lipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

dr. Ivan Križanič.

Cena knjigi 30 v, s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru
Koroške ulice št. 5.

Cena vžigalic: 3

1 orig. zaboje s 500 zavitki (normal) K 48.—
franko Ljubljana 2% popusta

1 orig. zaboje s 500 zav. (Flaming) K 52.—
franko Ljubljana 2% popusta

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zalogah pri Iv. Perdanu v Ljubljani
**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**
Te vžigalice
sov prid družbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI

Iv. Perdan, Ljubljana

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster * * *
* v Račjem pri Mariboru

— priporočila — 22 12-7

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Vizitnice priporočila tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Naročila za

krajevne razglednice

lično in fino izdelane

sprejema

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Nove, suhe gobe
kakor vse deželne pridelke

kupi **ANT. KOLENC,**
trgovec v Celju.

Priporoča tudi slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo
vsakovrstnega špecerijskega blaga
na debelo in drobno. 358 10-6

Trgovskega učenca

s poštene hiše, z dobro šolsko izobrazbo sprejme takoj
tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. 5.

Kmetijsko društvo v Dobropoljah

priporoča za jesensko setev seme

„zlate pšenice“

ki je prinešena iz Amerike ter se tudi v naših krajih izborna ponaša. V
vsakem oziru je **boljša** kakor navadna domača pšenica. Razpošilja se v vrečah
po 50 kg za 15 K in v vrečkah po 5 kg za 3 K. 413 3-2

Preselitev.

Uljudno naznanjam cenj. p. n. občinstvu, da
sem se preselil s svojo izdelovalnico pil v

Tegetthoffovo ulico št. 26.

Franc Ks. Kantner,
pilar. 414 3-2

Razglas.

C. kr. okrajno sodišče Maribor, oddel. VI., naznanja, da se
bode vršila 427 1-1

v pondeljek, dne 24. avg. t. l.

ob 10. uri predpoldne v Studencih nad Mariborom h. št. 61,
prostovoljna dražba posestva umrlega Alojzija Nazeradsky vl. št. 44
k. o. Studenci.

Izklicna cena: 9500 K; vadij: 950 K; ostali dražbeni pogoji
tusodno na razpolago.

Maribor, dne 12. avg. 1903.

Kermek

„Vzajemna zavarovalnica“

v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medjatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi
zvonov proti poškodbi. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju
Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni
zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 524 38

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Svoji k svojim.

Najboljše! Najcenejše!

Kdor hoče kavo, moko, riž itd. dobro in po ceni kupiti,
naj poskusi kupiti pri meni in gotovo bode zadovoljen.

Surova kava, popolnoma čistega okusa, naravne barve od 23 do
50 kr. 1/4 kg; vedno sveže žgana kava, najfinejšega okusa od 30 do 55 kr.
1/4 kg; izvrstna, jako suha ogrska parna moka od 8 do 13 kr. 1 kg; riž
od 10 kr. naprej; moka za svinje 5, 5 1/2, 6, 6 1/2 kr. Za jeseu: Kupu-
jejo in zamenjajo se vsakovrstni poljski pridelki, kakor: fižol, orehi, pše-
nica, oves, koruza itd.

Zahtevajte cenilni list. — Zunanja naročila se
najhitreje izvršujejo. 430 1-1

Druga hamburška zaloga kave, zaloga ogrske parne moke.

Prva špecerijska trgovina z deželnimi pridelki

Karola Haber v Mariboru

Tegetthoffova ul. 39, blizu južn. kolodvora.

pri Mariji lurški

P. SREBRE,

Maribor. Tegetthoffova ul. 23. Maribor.

Mnogovrstna zaloga pohištva, 17
24-17

poliranega, iz orehovega lesa in poliranega mehkega lesa; zofe,
divani, matraci, žični matraci, posteljne vloge,
preproge, zastori, odeje, rjuhe, perje in puh za
podzglavnike, brisalke, kuverte in namizne prte.

Raznovrstno blago

za moške in ženske obleke. Sukno za
talarje in cele obleke za velečast. gospode mašnike.

Vse zelo po ceni!

pri Mariji lurški

Jožef Kolarič,

mizarski mojster v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3

(prej samostan sester reda sv. Frančiška),

absolviran obiskovalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem
muzeju na Dunaju 376 26-2

se priporoča slavn. občinstvu v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za
poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno
delo v šoli in cerkvi v vseh slogih najfinjšega in najpriprostejšega izdelka.

Načrti in proračuni so na razpolago.

Služba

občinskega in posojilniškega sluge se takoj odda. —
Več se zve pri občinskem predstojništvu v Framu.